

Posudok

na dizertačnú prácu Mgr. Aleša Fejfara

„Vznik a vývoj Horskej služby v českých zemiach“

Predložená dizertačná práca Mgr. A. Fejfara je originálnou prácou, ktorá v takto komplexnej podobe nebola ešte výskumne riešená a vyplňa jedno z bielych miest športovej historiografie. K pozitívam k spracovaniu danej problematiky iste prispela aj skutočnosť, že autor bol dlhoročný člen Horskej služby a jeho citový, ale aj profesionálny vzťah k riešeniu danej tematiky dáva predpoklad úspešného zvládnutia tak historicky vymedzeného, ako aj obsahovo náročného časového rozpätia.

V práci mi absentuje teoretický rozbor problematiky s kritickou analýzou hlavných literárnych, či archívnych prameňov. Tento prvok nachádzam v kapitole 2. – Metodológia v podkapitole - Použité metódy, v ktorej autor vyjadruje kritické pohľady na práce niektorých autorov, ktorí sa venovali danej problematike. Až v kapitole 3 – Rozbor prameňov som sa dočítal to, čo mohlo byť prehľadne spracované v jednej kapitole. Týmto počínom čiastočne nahradil moju pripomienku, aj keď to nezjednodušilo prehľadnosť práce. Som toho názoru, že kapitola 3 mala byť spracovaná pred kapitolou 2.

Autor si stanovil 3 základné ciele práce: 1. Analyzovať pomocou základných historických metód vznik a vývoj Horskej služby v kontexte politických a spoločenských zmien;

2. Objasniť úlohu pôsobenia spolkov v oblasti turistiky a zimných športov pri vytváraní spoločenského dopytu na vznik Horskej služby;

3. Analyzovať závislosť organizačných zmien, spôsobu financovania HS a vývoj kompetencií jej členov v závislosti od spoločenského a politického vývoja.

Takto stanovené ciele sú historicko – logicky správne definované a dávali predpoklad úspešného naplnenia, čo autor v konečnom dôsledku aj dokázal. Zvolené metódy sú nástrojmi, ktorými sa autor v oblasti spracovania historickej témy snaží o objektivizovanie získaných historických faktov a poznatkov. Tu by som chcel vyzdvihnúť veľmi zodpovednú a poctivú heuristiku ako základ výstavby historickej práce a málo používanú metódu orálnej histórie, ktorá nielen oživila samotnú prácu, ale získané fakty i objektivizovala.

Mgr. A. Fejfar rozčlenil prácu do 17 základných kapitol a následne podkapitol, čo by sa na prvý pohľad mohlo zdať príliš detailné. Avšak pri hlbšom a dôkladnom nazeraní na spracovanie tak bohatej a časovo tak rozsiahlej problematiky je tento analyticko – syntetický

prístup odôvodnený a autor ho naplnil i zmysluplným obsahom, podopretým faktograficky. Veľmi kladne hodnotím aj prílohy v počte 53, ktoré dokladujú prácu historickými dokumentmi i dobovými fotografiami. Vhodným použitím priamej metódy s metódou chronologickou a geografickou mohol autor nielen komparovať činnosť Horskej služby v jednotlivých regiónoch aj z aspektu historického vývoja danej problematiky.

Autor sa podľa môjho názoru zhostil predmetnej témy veľmi dobre, čoho východiskom bola poctivá heuristika, slušná kritická analýza prameňov, ktorá vyústila do logickej syntézy. Pri tak rozsiahlej problematike sa zákonite vyskytujú aj otázky, ktoré z predloženej práce sa mi javia ako nezodpovedané, alebo autorom opomenuté.

Otázky na aspiranta:

- Prečo autor v kapitole 5 neuvádza aj záchrannú službu v Uhorsku? V roku 1873 tam vznikol jeden z najväčších turistických spolkov – Uhorský karpatský spolok, ktorý už v r. 1874 mal vyškolených 37 horských vodcov; v r. 1882 organizoval Dr. M. Szonthág st. prvé školenie záchranej služby (trvalo 4 týždne). Zdroj: Šulc Ivan. 2004. Uhorský karpatský spolok a Karpathenverein na Slovensku. Košice 2004. ISBN 80-7097-550-4.
- Na s. 51 v tabuľke z r. 1937 nie sú uvedené spolky Karpathenverein ani HDW.
- S. 56 – HDW nebol klub, ale zväz.
- Aký bol vzťah predstaviteľov záchranej služby v Čechách k Uhorskému karpatskému spolku do r. 1918 a ku Karpathenverein v r. 1922 – 1938?
- Aká je spolupráca medzi HS z.s. a HS o.p.s.?
- Aké nezrovnalosti panovali medzi českými a slovenskými členmi predsedníctva Horskej služby? Mali subjektívnu alebo objektívnu podstatu?
- V literárnych prameňoch som nenašiel dôležité pramene, ktoré napr. komplexne spracovali problematiku Naturfreunde (napr. Martin Pelc).

V predmetných prácach býva zvykom uvádzať prínos zistených poznatkov pre rozvoj vedného odboru i praxe. Pri čítaní práce som ich našiel, ale v explicitnej podobe ich autor neuvádza. Moje pripomienky i otázky však v konečnom dôsledku nemajú za cieľ znižovať úroveň spracovania danej problematiky.

Práca vo svojej komplexnosti prináša celý rad nových, dodnes nepublikovaných poznatkov, ktoré autor vhodne skĺbil už so známymi publikovanými poznatkami z tejto oblasti.

Predložená dizertačná práca má ambíciu doplniť biele miesta v českej a slovenskej telovýchovnej historiografii a môže sa stať vhodným prameňom i v pedagogickej oblasti pre študentov fakúlt telesnej výchovy a športu, ale aj spoljkovej činnosti na našom území.

Záverom svojho posudku konštatujem rád, že predložená dizertačná práca Mgr. Aleša Fejfara vo svojej komplexnosti spracovania i použitými vedeckými metódami spĺňa kritéria podľa predpisov DS a z toho dôvodu navrhujem, po úspešnej obhajobe **udelit'** ašpirantovi titul Ph.D..

Bratislava, 15.8.2019

prof. PhDr. Miroslav BOBRÍK, CSc.

oponent